

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Teze bakalářské práce

Nezaměstnanost v rámci vybraného regionu ČR

Eva Zajkrová

© 2015 ČZU v Praze

1 – Souhrn

Tato bakalářská práce na téma „Nezaměstnanost v rámci vybraného regionu ČR“ se zabývá nezaměstnaností a chudobou v Mosteckém regionu. Tento region, v posledních několika letech, patří k jednomu z regionů, který má nejvyšší podíl nezaměstnanosti v celé republice. Cílem teoretické části je vysvětlit teoretická východiska týkající se této problematiky.

Druhá část je zaměřena na konkrétní výzkum. Hlavním cílem této části je kvantitativní výzkum formou dotazníkového šetření ve vybraných sociálních zařízeních. S jeho pomocí je zkoumána nezaměstnanost u určité skupiny obyvatelstva v Mostě. Skupina, u které bude nezaměstnanost zkoumána, je skupina sociálně slabých občanů žijících v Mostě, neboť mnozí z těchto občanů jsou postiženi dlouhodobou nezaměstnaností, tudíž do tohoto problému vidí lépe než lidé, kteří mají své stálé zaměstnání. Po shromáždění, analýze a vyhodnocení dat budou na závěr práce navržena doporučení, která by mohla nepříznivou situaci na Mostecku zlepšit.

Klíčová slova: trh práce, nezaměstnanost, druhy nezaměstnanosti, rizikové skupiny na trhu práce, chudoba, koncepty chudoby, sociální vyloučení, minimální příjmy, Most

2 – Cíl práce a metodika

Bakalářská práce je rozdělena na část teoretickou a praktickou. Cílem teoretické části bude seznámení se s teoretickými východisky, která se týkají nezaměstnanosti a chudoby. Ke zpracování bude nutno prostudovat odbornou literaturu a dostupné internetové zdroje, kterých je k tomuto tématu mnoho.

Cílem praktické části bude nejprve seznámit s regionem Mostecka. Součástí této kapitoly bude vývoj ukazatelů týkající se nezaměstnanosti během několika let. Město Most, už několik po sobě jdoucích let, patří k městům, jehož podíl nezaměstnanosti patří v republice k těm nejvyšším. Příčin může být několik, málo pracovních míst či málo kvalifikovaných občanů, ale na tuto otázku jistě odpovídají jiné práce.

Hlavním cílem praktické část bude zjistit pomocí dotazníkového šetření, proč sociálně slabí občané na Mostecku nemohou najít vhodné zaměstnání.

Bakalářská práce je rozdělena na dvě základní části. První část se bude zabývat teoretickými poznatky z oblasti nezaměstnanosti a chudoby. Pro tuto část bude nejprve nezbytné shromáždit a následně prostudovat dostupné materiály, které se touto problematikou zabývají. Především se bude jednat o odbornou literaturu, internetové zdroje a zákony, které s nezaměstnaností souvisí.

Druhá, praktická část bude rozdělena na dva úseky. První úsek bude věnován charakteristice Mostecka. Budou zde vyzdvíženy kladné stránky tohoto regionu, ale bude možno dočíst se i o těch negativech. Následně bude nutno získat data v průběhu několika let z Českého statistického úřadu, z ministerstva práce a sociálních věcí a z Úřadu práce Most. Tato data prostudovat a pro lepší přehlednost a snazší porovnání je nanést do grafů a následně vyhodnotit.

Druhý úsek bude věnován samotnému výzkumu, který proběhne prostřednictvím dotazníkového šetření. Kvantitativní výzkum bude zaměřen na příčiny nezaměstnanosti u určité skupiny obyvatelstva na Mostecku. Skupina, u které proběhne sběr dat v terénu, jsou lidé sociálně slabí. Tato skupina lidí je vybrána zejména proto, že mnozí z nich jsou postiženi dlouhodobou nezaměstnaností, tudíž do tohoto problému vidí lépe než lidé, kteří své stabilní zaměstnání mají. Sociálně slabí občané budou v této práci identifikováni, jako lidé, kteří navštěvují sociální zařízení pro sociálně vyloučené a slabé obyvatele. Konkrétněji budou kontaktovány organizace: kontaktní centrum, denní centrum pro lidi bez domova a azylový dům pro muže v Mostě. Po shromáždění potřebných dat, bude následně provedena analýza dat, jejich interpretace a v závěru práce budou navržena doporučení, která by mohla tuto nepříznivou situaci na Mostecku zmírnit.

3 – Výsledky a diskuze

První část bakalářské práce se věnuje teoretickým východiskům. V této části byly vysvětleny jednotlivé pojmy týkající se této problematiky. Především byly objasněny: trh práce, nabídka práce a poptávka po ní, nezaměstnanost, její druhy a příčiny, nejčastěji postižované skupiny nezaměstnaností, nový ukazatel výpočtu nezaměstnanosti a její důsledky. Protože s nezaměstnaností úzce souvisí i chudoba, tato práce byla zaměřena i na ni, na její koncepty a měření.

Druhá část se věnovala Mosteckému regionu. V první řadě byla uvedena charakteristika tohoto regionu. Z úřadu práce a ministerstva práce a sociálních věcí byly zjištěny data související s nezaměstnaností a pro jednodušší vysvětlení a porovnání tyto data byla zobrazena v grafické podobě.

V druhém úseku této části byl uskutečněn kvantitativní výzkum pomocí dotazníkového šetření. Pomocí dotazníků se zjišťovaly příčiny nezaměstnanosti u sociálně slabých osob žijících v Mostě. Díky tomuto šetření bylo zjištěno, že spousta respondentů trpí dlouhodobou nezaměstnaností a to především díky tomu, že je v Mostě málo pracovních míst a z důvodu jejich barvy pleti je nikdo nechce zaměstnat. Po celkovém vyhodnocení tohoto šetření bylo dospěno k doporučením, které by tuto nepříznivou situaci na Mostecku mohly zmírnit.

4 – Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. ARNOLDOVÁ, Anna. *Vybrané kapitoly ze sociálního zabezpečení: společenské súvislosti a veřejné politiky*. 3., přeprac. vyd. Praha: Karolinum, 2007-, sv. ISBN 97880246139321.
2. BATTHYÁNY, Karina. *Právo nežít v chudobě: chudoba jako porušování lidských práv*. Vyd. 1. Překlad Rudolf Převrátíl. Praha: Filosofia, 2010, 140 s. Filosofie a sociální vědy, 36. ISBN 978-807-0073-216.
3. BENEŠ, Edvard D. *Mostecko: regionální vlastivěda*. Vyd. 1. Překlad Rudolf Převrátíl. Most: Hněvín, 2004, 142 p. Filosofie a sociální vědy, 36. ISBN 978-808-6654-102.
4. BROŽOVÁ, Dagmar. *Společenské souvislosti trhu práce: regionální vlastivěda*. Vyd. 1. Překlad Rudolf Převrátíl. Praha: Sociologické nakladatelství, 2003, 140 s. Studijní texty (Sociologické nakladatelství), 36. ISBN 80-864-2916-4.
5. BUCHTOVÁ, Božena, Josef ŠMAJS a Zdeněk BOLELOUCKÝ. *Nezaměstnanost: regionální vlastivěda*. 2., přeprac. a aktualiz. vyd. Překlad Rudolf Převrátíl. Praha: Grada, 2013, 187 s. Studijní texty (Sociologické nakladatelství), 36. ISBN 978-802-4742-823.
6. HELÍSEK, Mojmir. *Makroekonomie: základní kurs*. Vyd. 1. Slaný: Melandrium, 2000, 320 s. ISBN 8086175103.
7. HOLMAN, Robert. *Makroekonomie: středně pokročilý kurz*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2004, xiv, 424 s. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 8071797642.
8. JÍROVÁ, Hana. *Trh práce a politika zaměstnanosti*. 1.vyd. Praha: VŠE, 1999, 95 s. ISBN 80-7079-635-9.
9. KACZOR, Pavel. *Trh práce, pracovní migrace a politika zaměstnanosti ČR po roce 2011*. Vyd. 1. V Praze: Oeconomica, 2013, 242 s. Vysokoškolské učebnice (Oeconomica). ISBN 9788024519302.
10. KOTÝNKOVÁ, Magdalena a Otakar NĚMEC. *Lidské zdroje na trhu práce: vývoj a tendence v souvislosti se vstupem České republiky do EU*. 1. vyd. Praha: Professional publishing, 2003, 199 s. ISBN 8086419487.
11. KREBS, Vojtěch. *Sociální politika*. 5., přeprac. a aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010, 542 s. ISBN 9788073575854.
12. MACÁKOVÁ, Libuše. *Mikroekonomie: základní kurs*. 8. aktualiz. vyd. Slaný: Melandrium, 2003, 275 s. ISBN 80-86175-38-3.

13. MAREŠ, Petr. *Nezaměstnanost jako sociální problém*. Vyd. 2., doplněné. Praha: Sociologické nakl., 1998, 172 p. Studijní texty (Sociologické nakladatelství), sv. 6. ISBN 8090142494.
14. MAREŠ, Petr. *Sociologie nerovnosti a chudoby*. Vyd. 1. Praha: Sociologické nakladatelství, 1999, 248 s. *Základy sociologie*, sv. 6. ISBN 8085850613.
15. PALÁN, Zdeněk. *Lidské zdroje: výkladový slovník : výchova, vzdělávání, péče, řízení*. Vyd. 1. Praha: Academia, 2002, 280 s. ISBN 80-200-0950-7.
16. PELIKÁN, Jiří. *Základy empirického výzkumu pedagogických jevů*. 2. nezměn. vyd. Praha: Karolinum, 2011, 270 s. ISBN 9788024619163.
17. PETRÁŠEK, Josef. *Sociální politika*. Vyd. 1. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2007. ISBN 9788086723419.
18. SAMUELSON, Paul Anthony a William D NORDHAUS. *Ekonomie: 18. vydání*. Vyd. 1. Praha: NS Svoboda, 2007, 775 s. ISBN 978-80-205-0590-3.

Právní předpisy

19. Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách
20. Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti
21. Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce